

Ressursside for lærere:
kulturtanken.no/sammen

Se din skoles
DKS-program:
dks.no

Kulturtanken
Den kulturelle
skolesekken
Norge

Kunst og kultur for opplevelse, dannelse og læring

- Hva er Den kulturelle skolesekken?
- Hva er læringspotensialet?
- Hvordan kan du påvirke ordningen?

Forsiden: Streetdance-verksted
under Arendalsuka.
Baksiden: Kulturfest Tøyen.

Hva er DKS?

Den kulturelle skolesekken (DKS) er en nasjonal ordning som sikrer at alle elever i Norge får møte profesjonell kunst og kultur i skoletiden. Det formidles produksjoner innenfor film, visuell kunst, litteratur, kulturarv, scenekunst og musikk.

Kunst- og kulturopplevelser gjennom DKS skal være av høy kvalitet, oppleves som relevante og representere et kulturelt mangfold av tilbud og utøvere. Formidlingen skal være i tråd med verdiene og prinsippene i skolen slik at DKS bidrar til barn og unges dannelse og utdanning.¹

DKS skal være et samarbeid mellom kultursektoren og utdanningssektoren på alle nivå for å sikre god planlegging, forankring og tilrettelegging.²

– DKS handler primært om elevene. Det er viktig at de føler eierskap til ordningen og tilbudene.

Anne Hermansen, rådgiver
DKS Vestfold og Telemark

¹ Nasjonale mål for Den kulturelle skolesekken, Meld. St. 18 (2020–2021)

² Nasjonale mål for Den kulturelle skolesekken, Meld. St. 18 (2020–2021)

Læringspotensialet i ordningen

Den kulturelle skolesekken skal levere profesjonell kunst og kultur til elevene. Kunst- og kulturopplevelser fra DKS kan også være en ressurs for arbeid med de tverrfaglige temaene eller for fagspesifikke mål.

Gjennom kunstmøter i DKS kan elevene møte problemstillinger som på ulike måter belyser samfunnsutfordringer som krever engasjement og innsats, og bidra til at elevene oppnår forståelse og ser sammenhenger på tvers av fag.³

I møte med profesjonelle kunstnere og formidlere kan elevene inspireres, utfordres og motiveres til kreativitet og nytenkning.

DKS kan være en ressurs for skolens læringsaktiviteter.

³ Overordnet del, Tverrfaglige temaer, LK20

Elever på produksjonen
Resikunst.

VGS-elever deltar på produksjonen
Fra urinnvånere til urfolk på HL-senteret.

I temaet folkehelse og livsmestring skal elevene blant annet utvikle evnen til skapende tankeprosesser og praktisk problemløsning og få verktøy til å utforske meninger, ideer og følelser. I tillegg skal de kunne uttrykke seg i ulike formater og på ulike arenaer.

I temaet demokrati og medborgerskap skal elevene blant annet utfordres til å reflektere kritisk over kunst og design og materiell og immateriell kultur. De skal lære å gi uttrykk for egne opplevelser, tanker og meninger. Gjennom møter med kunst og kultur og arbeid med visuelle ytringer kan elevene utvikle evne til å tolke, medvirke i og endre samfunnet de lever i.

I temaet bærekraftig utvikling skal elevene gjennom praktisk skapende arbeid utvikle evne til å se forbedringer i produkter og til å utforske mer bærekraftige levesett for fremtiden.

Hvordan kan man øke elevenes utbytte av DKS-opplevelsen?

For å oppnå bedre utnyttelse av DKS-tilbudet anbefales det å vurdere om, eller hvordan, innholdet kan bli et supplement til opplæringen. DKS skal samspille med læreplanen, men har også en egenverdi som kan bidra til elevens dannelse og identitetsutvikling på lengre sikt.

- **På dks.no ligger DKS-programmet for din skole.** Her finner du også informasjon om tema og faglig relevans for de fleste produksjonene. Det kan gjøre det enklere å tilrettelegge opplevelsen pedagogisk og utnytte dens mulige læringsverdi. Til noen produksjoner er det også utviklet forslag til for- og etterarbeid.
- **Sjekk hvilket DKS-tilbud din elevgruppe har fått tildelt på starten av skoleåret.** Det gjør det enklere å plassere læringsaktiviteter som samspiller med produksjonen i samme periode.
- **Informer elevene om DKS-produksjonen i forkant av besøket.** Det skaper forventninger og kan gi et bedre utbytte av kunstmøtet. Til flere produksjoner finnes det videoer med små smakebiter som er fine å benytte.

Elever på produksjonen
Båten og menneske.

Produksjonen *Labyrint*.
Foto: Tanja Flaaten Steen / DKS Viken

- **Vær der for elevene.** I møte med kanskje ukjente kunst- og kulturuttrykk, er lærere gode rollemodeller.
- **Refleksjon i etterkant er verdifullt.** Elevenes vurderingskompetanse styrkes ved at det legges til rette for undring, diskusjon, tolkning, evaluering og muntlige eller skriftlige tilbakemeldinger.
- **Ta elevene med på utvelgelse av produksjoner.** Det kan styrke deres eierskap. Flere fylker og kommuner gir skolene mulighet til å velge deler av tilbudet selv.

Barn og unges medvirkning

Elever skal erfare at de blir lyttet til i skolehverdagen, at de har reell innflytelse, og at de kan påvirke det som angår dem.⁴

Ved å åpne for mer medvirkning fra elever kan vi skape et tilbud som oppleves som relevant, og som representerer et kulturelt mangfold av tilbud og utøvere.⁵ Å involvere elever er med på å utvikle ordningen og kan bidra til å styrke både opplevelsen og forståelsen av kunst- og kulturuttrykk.

Det er stor variasjon i hvordan formidlere, fylker og kommuner tilrettelegger for medvirkning. Informasjon om dette kan du finne ved å gå inn på DKS sine nettsider for ditt fylke eller kommune.

⁴ Opplæringens verdigrunnlag, Punkt 1.6 Demokrati og medvirkning, LK20

⁵ Nasjonale mål for Den kulturelle skolesekken, Meld. St. 18 (2020–2021)

Vær med på å utvikle DKS

Tips

Refleksjoner om DKS- opplevelsen har læringsverdi både for eleven, formidleren og DKS-administrasjonen. Evaluering og tilbakemeldinger som videreformidles, kan bli et viktig grunnlag for både kunstnerisk og formidlingsmessig kvalitetsutvikling. Ros og ris er like velkomment, bare slik kan vi bli bedre!

- **Gjennomfør en refleksjonsøkt med elevene etter kunstmøtet.** Resultatet er av stor verdi både for formidleren og DKS-administrasjonen.
- **Bruk skolens kulturkontakt.** Vedkommende kan videreformidle ønsker, evalueringer og tilbakemeldinger og sette deg i kontakt med utøverne eller DKS-administrasjonen. Kulturkontakten har også oversikt over digitale verktøy for tilbakemelding.
- **Oppfordre elevene dine til å engasjere seg i skolens DKS-tilbud.** I mange fylker og kommuner kan skoler velge deler av tilbudet selv, og elevene kan medvirke i utvelgelsen. Noen skoler har for eksempel opprettet DKS-ressursgrupper.
- **Kulturtanken arrangerer jevnlig fagdager, seminarer og konferanser om DKS.** Det er ønskelig med større deltakelse fra skolesektoren. Følg med på kulturtanken.no eller meld deg på vårt nyhetsbrev for å få informasjon om arrangementer.